

De Himmelrika är inte bara bokstavstroga (Matt 5:21-22)

Bidrag från Bengt Pleijel
2006-01-01
Senast uppdaterad 2007-09-12

Vad menas med att "de himmelrika är inte bara bokstavstroga"?

{biblink} 2 Mos 20:13, 21:12, Jak 1:19-20 {/biblink}

är inte bara bokstavstroga (5:21-22) Ni har hört att det blev sagt till fäderna: Du skall inte dräpa; den som dräper undgår inte sin dom. Men jag säger er: den som blir vred på sin broder undgår inte sin dom, och den som okvädar sin broder undgår inte att ställas inför rådet, och den som förbannar honom undgår inte helvetets eld. Bön: Kom, helige Ande, och fördjupa mig. Ni har hört det blev sagt till fäderna... men jag säger er...

Jesus ställer inte emot varandra vad Mose säger och vad han själv säger. Han förkastar inte Mose lag och ger en ny moral. Han tar inte bort ett jota av buden (se 5:18). Jesus hänvisar inte heller till Skriften och säger: Ni har läst. Han hänvisar till vad de har hört. Och vad som blev sagt. Det blev sagt till fäderna. Och sedan av fäderna. Fäderna - det är ökengenerationens folk som en gång mottog Guds lag vid Sinai, det är den judiska trons banbrytare och sedan den skriftlärdas traditionens grundläggare. Det Jesus ställer emot varandra är de skriftlärdas misstolkningar av lagen och hans egen tolkning. Ty det som man gjorde då och det som man gör idag är att ta bort utmaningen i buden. Man gör dem lättare. Man inskränker buden att gälla bara själva handlingen: dråp, äktenskapsbrott... Och nu kommer Jesus och skakar om dem. Och oss"! Han nöjer sig inte med den ytliga tolkningen. Han visar oss vad som finns nedanför ytan. Ni har hört att det blev sagt till fäderna: Du skall inte dräpa; den som dräper undgår inte sin dom.

Så långt håller vi med. Det är illa att dräpa och döda någon. Och den som gör så ställer vi inför rätta. Vi får inte behandla varandra som Jesu lärjunge är här bokstavstrogen. Han vill lyda det budet: Du skall inte dräpa. Människor omkring oss mår bra av det. Ja, det blir faktiskt lättare för dem att leva! Det är bra att putsa på fasaden. Men låt oss också vara noga med vad som finns innanför. Det är viktigt att vara ytlig. Men nedanför havsytan finns de oändliga djupen. Därför är en Jesu lärjunge inte bara bokstavstrogen. Jesus tar honom med på en djupdykning nedanför bokstäverna. Men först inleder han det han säger med Bergspredikans starkaste ord: Jag säger er...

De skriftlärdas kunde säga: Så säger Skriften. Profeterna kunde säga: Så säger Herren. Men Jesus säger: JAG säger er. Jesus talar som Herren talar till profeterna. Han är den JAG ÄR som talar till Mose vid den brinnande busken (se 2 Mos 3:14). Jesus gör inte endast anspråk på att vara Guds mun. Han är själv den Gud som talar. Vad säger nu Jesus? Den som blir vred på sin broder undgår inte sin dom...

Före dråpet finns en räcka av tankar och känslor: olust, avund, motvilja, hat, vrede, bitterhet, fiendskap, gräl... österlänningen har stor förmåga att vräka ur sig vad han känner. Det kan komma en vulkan av okvädingsord. Svensken har inte alltid samma förmåga att ge uttryck för känslor. Därför är nog svensken farligare. Hans känslor kommer ofta fram som små vassa nålstyng eller mörka blickar. Men hur de än kommer fram, finns dödens krafter där. Den vrede, som det här talas om heter på grekiska orge, en seglivad form av vrede. Man håller vreden varm.... och den som okvädar sin broder undgår inte att ställas inför rådet...

'Du odåga' står det i NT17. Det grekiska ordet är raka. Din rackare! Man gör sig löjlig över en människas förstånd. Ditt dumhuvud! Du är tom i bollen! Inte klok! Intelligensbefriad!... och den som förbannar honom undgår inte helvetets eld.

'Du dåre' står det i NT17. På grekiska heter det more. Man angriper en människas moral. Hennes karaktär. Din slyngel! Skurk! Omdömen kan döda. De kan få en människa att känna sig värdelös. Att tappa livsglädjen. Och sårande ord och tankar kan säga vi vore av med honom. Jag önskar att hon var död. Den som hatar sin broder är en mördare, och ni vet att ingen mördare bär evigt liv inom sig (1 Joh 3:15). Johannes säger detta med stort allvar. Precis som Jesus gör det. Jesus talar om domen. Den som okvädar sin broder far göra räkenskap inför det himmelska rådet. Han undgår inte helvetets eld. Herre, förbarma dig över oss! Du skall icke dräpa.

Vad är det?

Vi skall frukta och älska Gud,
så att vi inte skadar vår nästa till hans liv eller vållar honom lidande, utan hjälper och bistår honom i alla faror och livsbehov.

Tänk på och begrunda:

Vad menas med att "de himmelrika är inte bara bokstavstroga"?